

for parlamentarisk kontrol (på grund af reglerne vedrørende regeringsprotokoller). Den hollandske ordning adskiller sig navnlig fra den danske ved en mere formaliseret beslutningsproces, inden ministeren kan give pålæg, et mere detaljeret dokumentationskrav og en direkte parlamentarisk kontrol i de tilfælde, hvor et pålæg går ud på at undlade retsforfølgning.

Med henblik på at sikre en større åbenhed og gennemsigtighed vil det efter Justitsministeriets opfattelse være relevant at overveje en model med inspiration fra de elementer i den norske og den hollandske ordning, som vedrører dokumentationskrav og en mere direkte parlamentarisk kontrol.

Det kan således overvejes at fastsætte i retsplejeloven, at pålæg fra justitsministeren til de offentlige anklagere vedrørende konkrete straffesager skal være skriftlige og indeholde en nærmere begrundelse. Et sådant skriftligt pålæg vil indgå i en eventuel straffesags akter.

Det kan endvidere overvejes at fastsætte i loven, at Folketinget altid skal orienteres skriftligt, hvis justitsministeren giver pålæg i en konkret straffesag, f.eks. ved, at der sendes en kopi af justitsministerens afgørelse.

Spørgsmål 2:

»Hvordan forestiller ministeren sig, at det videre arbejde med problemstillingerne kan tilrettelægges?«

Svar:

Hvis der er tilslutning til det i Retsudvalget, vil jeg i næste folketingssamling efter høring af berørte organisationer mv. fremsætte lovforslag om ændring af retsplejeloven efter de retningslinjer, der er skitseret i besvarelsen af spørgsmål nr. 1.

Spørgsmål 3:

»Ad ministerens besvarelse af spørgsmål 1, jf. B 46 – bilag 4, bedes ministeren uddybe besvarelsen, jf. følgende:

- Ministeren bedes klargøre, i hvilket omfang de i svaret beskrevne overvejelser i retning af større åbenhed og gennemsigtighed m.v. relaterer sig til henholdsvis justitsministerens beføjelser i konkrete straffesager (beslutningsforslagets 1. pind) og justitsministerens kompetence i sager om forbrydelser omfattet af

straffelovens kapitel 12 og 13 (beslutningsforslagets 2. pind).

- Hvis svaret alene relaterer sig til beslutningsforslagets 1. pind, bedes ministeren redegøre nærmere for, hvilket overvejelser ministeren har gjort sig med hensyn til sager omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13, herunder i relation til at sikre større åbenhed og gennemsigtighed m.v. om justitsministerens udnyttelse af sin kompetence i sådanne sager.«

Svar:

I besvarelsen af spørgsmål nr. 1 redegjorde jeg for mine overvejelser vedrørende åbenhed og gennemsigtighed i relation til justitsministerens beføjelse til at gribe ind i konkrete straffesager. En større åbenhed og gennemsigtighed for så vidt angår udøvelsen af denne beføjelse vil bl.a. sikre, at der ikke opstår mytedannelser om årsagerne til, at en tiltale er blevet rejst eller ikke er blevet rejst.

Som jeg nævnte under førstebehandlingen af beslutningsforslaget, gør der sig efter min opfattelse nogle andre hensyn gældende med hensyn til justitsministerens påtalekompetence i sager om forbrydelser omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13.

Straffelovens kapitel 12 og 13 omhandler forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed og mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder mv. Påtalekompetencen er i disse sager henlagt til justitsministeren, fordi bekæmpelsen af disse forbrydelser involverer nogle særlige hensyn, herunder hensynet til fremmede magter.

Den formelle påtaleordning på dette specielle område bør efter min opfattelse afspejle, at der i disse sjældne sager gør sig nogle atypiske hensyn gældende, som medfører, at ansvaret for beslutningen om at rejse tiltale eller ej bør ligge hos en politisk ansvarlig minister.

Beslutningen om, hvorvidt der skal rejses tiltale i disse sager træffes i praksis efter indstilling fra Rigsadvokaten. Anklagemyndigheden vurderer således disse sager på lige fod med andre sager, inden de forelægges for justitsministeren til afgørelse. Jeg finder derfor ikke, at der er behov for at indføre en egentlig høring af anklagemyndigheden.

Sager om overtrædelse af bestemmelserne i straffelovens kapitel 12 og 13 vil meget ofte in-